

ת"פ 56376/07/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 56376-07-20 מדינת ישראל נ' פלוני(עציר)
תיק חיצוני: 439969/2020

לפני המאשימה
נגד הנאשם
כבוד השופטת ליאורה ברודי, סג"נ
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אפרת פאר
פלוני
ע"י ב"כ עו"ד דמיטרי ברנשטיין

החלטה

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) ו-(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

על פי עובדות כתב האישום בתאריך 20.7.20 הגיע הנאשם לקניון רוטשילד בראשון לציון, כשבידו הוא אוחז סכין בעלת להב באורך של כ-15 ס"מ. בכניסה לקניון עמד המתלונן, במסגרת תפקידו כמאבטח בקניון.

הנאשם התקרב למתלונן, וללא כל סיבה נראית לעין, הניף את הסכין ודקר באמצעותה את המתלונן בחזהו. המתלונן נהדף לאחור, והנאשם התקרב אליו במהירות וניסה לדקור אותו שוב בחזהו.

המתלונן נמלט לתוך הקניון, הנאשם רדף אחריו וניסה לדקור אותו פעם נוספת. המתלונן ניסה להרגיעו, ואולם הנאשם התקרב אליו ודקר אותו שוב באמצעות הסכין בחזהו. המתלונן נפל ארצה, והנאשם נמלט מהקניון בריצה.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלונן פצע דקירה שטחי בחזהו וכאבים ברגלו.

2. בתאריך 30.07.2020 הוגשה על אודות הנאשם חוות דעת פסיכיאטרית מטעם הפסיכיאטר המחוזי. על פי חוות הדעת סובל הנאשם ממחלת נפש. במצבו כיום לא מסוגל הנאשם להבין הליכי משפט ולא מסוגל להיוועץ בצורה מושכלת בעורך דין. לפיכך, הנאשם אינו כשיר לעמוד לדין. בעת ביצוע המעשים המיוחסים לו בכתב האישום בסבירות גבוהה, היה הנאשם, ככל הנראה, במצב הדומה למצבו כיום, לא הבין את טיב מעשיו ותוצאותיהם, ולא ידע להבדיל בין טוב לרע.

במצבו כיום, זקוק הנאשם לאשפוז פסיכיאטרי.

3. ב"כ הצדדים מסכימים להפסקת ההליכים כנגד הנאשם לפי סעיף 15 (א) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991 (להלן: "**חוק טיפול בחולי נפש**"). בית המשפט אינו מתבקש במסגרת דיון זה להכריע לעניין הכשרות המהותית (סעיף 15(ב) לחוק טיפול בחולי נפש). כמו כן, מוסכם כי תאומץ המלצת הפסיכיאטר המחוזי, ובית המשפט יורה על אשפוזו של הנאשם.

4. המחלוקת בין ב"כ הצדדים נסובה בעיקר על השאלה האם מצביעות הראיות לכאורה על ביצוע עבירה לפי סעיף 329 לחוק כטענת המאשימה, או עבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 334 יחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, כטענת הסניגור. יובהר כי המשמעות המעשית של קביעה זו היא תקופת המאסר המרבית הקבועה לצד כל אחת מן העבירות, שלפיה קובע בית המשפט את תקופת האשפוז המרבית.

5. ב"כ הצדדים שטחו את טענותיהם לעניין הראיות לכאורה בכתב, וכן התקיים דיון במעמד הצדדים. לפני בית המשפט הוקרנו סרטוני האבטחה כפי שצולמו בקניון בזמן האירוע, המתעדים את האירוע. ב"כ הצדדים אינם חולקים על כך כי בהיבט המשפטי, על פי פסיקת בית המשפט העליון, כאשר נבחנת שאלת הפסקת ההליכים כנגד נאשם שהוא חולה נפש, יש לקבוע קיומן של ראיות לכאורה להוכחת היסוד הפיזי שבעבירה בלבד, ואין מקום לבחון את שאלת המחשבה הפלילית של הנאשם (ראה ע"פ 3083/17 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (14.08.18) (להלן: "**ע"פ 3083/17**").

6. ב"כ המאשימה טענה כי מסרטוני האירוע ניתן לראות שהנאשם הגיע לקניון כשבידו הסכין, התקרב למאבטח ודקר אותו בתנועה מהירה וחזקה בחזהו. המתלונן נהדף לאחור, והנאשם המשיך וניסה לדקור אותו פעמים נוספות בפלג גופו העליון. כאשר התחמק המתלונן מהנאשם ועמד מולו בניסיון להרגיעו, התקרב אליו הנאשם במהירות ודקר אותו שוב בחזהו, והמתלונן נהדף לאחור ונפל ארצה. לטענת המאשימה יש לקבוע שלכאורה דקר הנאשם את המתלונן שתי דקירות בחזה. אומנם, מהתעודה הרפואית עולה כי למתלונן נגרם פצע דקירה אחד, אך אין בכך כדי לשלול את הנראה בבירור בסרטון: שתי דקירות בחזה. לטענת ב"כ המאשימה, על אף שבית המשפט אינו בוחן את היסוד הנפשי במסגרת דיון זה, הרי שמכלול הראיות מצביע על כך שלכאורה בוצעו שתי עבירות לפי סעיף 329 לחוק (לצד הניסיונות האחרים לדקור את המתלונן, שלגביהם לא הואשם הנאשם בנפרד).

7. ב"כ הנאשם טען כי אומנם נכון הדבר שהנאשם נראה פעמיים מתקרב עם הסכין למתלונן, וכן שהוא רדף אחריו בקניון עם הסכין בידו. ואולם, מסרטוני האבטחה לא ניתן לראות את הדקירה כפי שהיא בוצעה בפועל. על פי כל התעודות הרפואיות בתיק, וגם כך נכתב בכתב האישום, על גופו של המתלונן נמצאה חבלה אחת בלבד: פצע זעיר ושטחי באזור בית החזה השמאלי העליון. ומכאן, שיש לקבוע כי לכאורה בוצע אך ורק מעשה דקירה אחד.

ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי היסוד העובדתי, אותו אמור לבדוק בית המשפט במסגרת הדיון הנוכחי, עשוי להתאים למספר עבירות שונות בחוק העונשין, שהקלה שבהן היא העבירה של פציעה (בנסיבות מחמירות). הוא הפנה להלכה של בית המשפט העליון שלפיה יש לפרש את הביטוי "יש ראיות לכאורה כי הנאשם עשה את מעשה העבירה", כפי שהוא נקבע בסעיף 15(א) לחוק טיפול בחולי נפש כמתייחס לראיות הנוגעות ביסוד הפיזי של העבירה בלבד, ואין צורך להצביע על קיומן של ראיות לכאורה להוכחת יסוד המחשבה הפלילית. על בית המשפט לקבוע את סעיף העבירה הרלוונטי לפי המעשה עצמו, ובמקרים גבוליים, יש מקום לאמץ את הגישה המקלה עם הנאשם.

במקרה זה, אין ללמוד מן הנסיבות כי לכאורה בוצעה עבירה לפי סעיף 329 לחוק: הנאשם לא הכיר את המתלונן, והמעשה שנעשה לכאורה לא נעשה בשל נסיבה הקשורה למתלונן עצמו (בחוות הדעת הפסיכיאטרית נכתב מפי הנאשם שהוא החליט לתקוף מאבטח כדי שהמטרה תהיה חייבת לשחרר פעיל יו-טיוב). לנאשם הייתה האפשרות והיכולת לגרום למתלונן חבלה קשה בהרבה מזו שנגרמה, אך לא עשה כן, ובסופו של האירוע, לאחר שנפל המתלונן, נמלט הנאשם ולא המשיך במעשיו. לנוכח החבלה השטחית שנגרמה והנסיבות האופפות את האירוע, העבירה המתאימה יותר היא פציעה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 334 יחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין.

דין והכרעה

8. לאחר ששקלתי את כל השיקולים, הן בהיבט הראייתי והן בהיבט המשפטי, באתי לכלל מסקנה כי לכאורה מצביעות הראיות על ביצוע עבירה לפי סעיף 329 לחוק העונשין. אנמק את עמדתי.

9. על פי סעיף 15(א) לחוק טיפול בחולי נפש צו להפסקת ההליכים הפליליים יינתן אם נוכח בית המשפט כי "יש ראיות לכאורה כי הנאשם עשה את מעשה העבירה שבו הואשם בכתב האישום".

כך קבע בית המשפט העליון בנוגע לפרשנות הביטוי: "יש ראיות לכאורה כי הנאשם עשה את מעשה העבירה":

"...לסיכום, מקובלת עליי עמדת המשיבה, לפיה יש לפרש את הביטוי "יש ראיות

לכאורה כי הנאשם עשה את מעשה העבירה", המופיע בסעיף 15(א) לחוק טיפול

בחולי נפש, כמתייחס לראיות הנוגעות ליסוד הפיזי שבבעירה, וזאת בלבד, ואין צורך

להצביע על קיומן של ראיות לכאורה להוכחת יסוד המחשבה הפלילית. פירוש דומה

יש ליתן לביטוי "הוא עשה את מעשה העבירה שבו הואשם", המופיע בסעיף 15(ב)

לחוק.

במקרה דנן, אין מחלוקת כי המערער דקר את בתו, א', במספריים, כעשר דקירות, הן בציודו השמאלי של בית החזה והן בידה הימנית, וגרם לה לפציעה קשה, שהצריכה ניתוח דחוף, כדי לעצור את הדימום הפנימי הרב בגופה. אין ספק כי מעשים אלה מבססים את היסוד הפיזי של עבירת הניסיון לרצח, וניתן לקבוע כי הוצגו ראיות לכאורה, לפיהן המערער "עשה את מעשה העבירה שבו הואשם בכתב האישום". לשאלת הסניגור, כיצד ניתן יהיה לקבוע באיזו עבירה מדובר, בהעדר יסוד המחשבה הפלילית, אשיב כי בדרך כלל המעשה עצמו ילמד על טיב העבירה, כפי המקרה שלפנינו. כך, לו היה מדובר בדקירות שאינן מכוונות לאיבר חיוני בגוף, כגון ברגלה של א', כי אז ניתן היה לייחס לנאשם עבירה של חבלה בכוונה מחמירה ולא ניסיון לרצח. במקרי גבול, יש להניח כי תאומץ הגישה המקלה יותר עם הנאשם..." (ר' ע"פ 3083/17 הנ"ל).

10. הראיות לכאורה בעניין מספר הדקירות: במהלך הדיון חזרתי וצפיתי בסרטוני האבטחה. בסרטונים נראה הנאשם כשהוא מגיע בריצה לקניון כשבידו הוא מחזיק בסכין. בכניסה הוא נעצר ליד המתלונן, ונראית תנועת דקירה שלו לעבר חזהו של המתלונן. לאחר מכן נמלט המתלונן לתוך הקניון, הנאשם רדף אחריו עם הסכין השלופה, ובשלב מסוים נעמד המתלונן מול הנאשם, ונראית תנועת דקירה נוספת של הנאשם לעבר חזהו של המתלונן. ברקע נראים גם ניסיונות נוספים של הנאשם לדקור את המתלונן. ואולם, תהליך הדקירה עצמו, דהיינו חדירת הסכין לגופו של המתלונן אינה נצפית בסרטונים. הואיל ועל פי התיעוד הרפואי למתלונן נגרם פצע אחד בלבד, אני קובעת כי הוכח לכאורה שהייתה דקירה אחת בלבד שבקעה את העור, ושאר תנועות הדקירה הן בגדר עבירות ניסיון.
11. סעיף העבירה הרלוונטי: אכן לפי פסיקת בית המשפט העליון בקביעת "הראיות לכאורה", בודק בית המשפט את היסוד הפיזי של העבירה, ואין צורך שהמאשימה תצביע על קיומן של ראיות לכאורה להוכחת יסוד המחשבה הפלילית. אם כך, בהיעדר יסוד המחשבה הפלילית, כיצד יכריע בית המשפט באיזו עבירה מדובר. שאלה זו עלתה כאמור בע"פ 3083/17 הנ"ל, ובית המשפט העליון השיב על כך כי בדרך כלל המעשה עצמו ילמד על טיב העבירה.
12. בענייננו, ניתן לעמוד על הנסיבות הבאות: הנאשם הגיע בריצה לקניון עם סכין גדולה שלופה בידו, הוא ניגש למתלונן מיד והתקרב אליו עם הסכין בתנועת דקירה לחזה. גם כשהמתלונן נמלט, לא הרפה ממנו הנאשם, הוא ניסה לדקור אותו, ובחלק האחרון של האירוע, נראית תנועת הדקירה בחזה. אחת משתי תנועות הדקירה היא זו שגרמה לפצע בחזה. מכאן, שהנאשם היה מצויד בכלי חד, "ובנחישות" הוא כיוון את הסכין לאזור החזה שהוא איבר חיוני בגופו של המתלונן. מכאן, שאין מדובר במקרה גבולי, כי אם מקרה שבו ניתן לקבוע באופן ברור כי הראיות לכאורה מצביעות על ביצוע עבירה של חבלה בכוונה חמורה.
13. לפיכך, אני קובעת כי קיימות ראיות לכאורה שהנאשם עשה את מעשה העבירה שבו הואשם בכתב האישום: חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) ו-(2) לחוק העונשין.

לנוכח מסקנות חוות הדעת הפסיכיאטרית שאינן שנויות במחלוקת, שלפיהן סובל הנאשם ממחלת נפש ובשל מצבו הוא אינו כשיר לעמוד לדין, ומכוח סמכותי על פי סעיף 15(א) לחוק טיפול בחולי נפש וסעיף 170 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ד-1982 אני מורה על הפסקת ההליכים כנגד הנאשם.

14. ניתן צו לאשפוזו של הנאשם. על פי הוראת סעיף 15(ד1)(1) ו-2(א) לחוק טיפול בחולי נפש אני מורה על תקופת האשפוז המרבית, שאורכה כתקופת המאסר המרבית, 20 שנה. מקום האשפוז ייקבע על ידי הפסיכיאטר המחוזי.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

העתק ההחלטה יישלח ללשכת הפסיכיאטר המחוזי.

ניתנה היום, כ"ב אב תש"פ, 12 אוגוסט 2020, במעמד
הצדדים.

**ליאורה ברודי,
שופטת, סג"נ**